

Sygn. akt III AUa 1615/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSO del. Anna Petri
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanego A. A. (A. A.)

o wymiar składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek apelacji odwołującego (...) Sp. z o.o. w R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 15 stycznia 2014r. sygn. akt IX U 1453/13

oddala apelację.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSO del. A. Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1615/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.06.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, iż płatnik składek (...) Sp. z o.o. w R. jest zobowiązany do naliczenia składek za ubezpieczonego A. A. za okres od 02/2012r. do 11/2012r. w kwotach:

- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych 3.642,99 zł,

- Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego 890,77 zł,
- Fundusz Pracy 281,02 zł,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 11,47 zł.

Obowiązek ten wynika z nie naliczenia składek od przychodu „dodatki typu nagroda jubileuszowa”. Łączna kwota „dodatki typu nagroda jubileuszowa”, od których płatnik nie naliczył składek w stosunku do zainteresowanego A. A. za okres od lutego 2012 do listopada 2012r. wyniosła 11.470,00 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła (...) Sp. z o.o. w R..

W odwołaniu od decyzji domagała się jej uchylenia oraz orzeczenia o braku podstaw do przypisu składek za okres jak w tej decyzji względnie uchylenia decyzji i zobowiązania organu rentowego do ponownego rozpoznania sprawy.

W uzasadnieniu swojego stanowiska odwołująca generalnie podniosła, iż organ rentowy w sposób nieuzasadniony i sprzeczny z prawem próbował władczo wkroczyć w autonomię stron stosunków pracy interpretując ich działania w sposób sprzeczny z ich intencją, gdy czynienie ustaleń w zakresie warunków pracy, w tym warunków wynagrodzenia za pracę pozostaje wyłącznie w gestii stron stosunku pracy, które są władne do wiążącego określenia zarówno wysokości wynagrodzenia za świadczoną pracę jak też jego składników. Organ rentowy nie przedstawił żadnych argumentów dających podstawę do ustalenia, iż wypłaty z tytułu nagród jubileuszowych nie dotyczą tego rodzaju nagród lecz wbrew wyraźnym intencjom stron stosunku pracy stanowią inny składnik wynagrodzenia.

Bezasadne jest również stanowisko organu rentowego, iż indywidualne decyzje pracodawcy nie mogą być kwalifikowane jako akty prawa pracy, gdy ustanowienie nagrody jubileuszowej nie musi następować wyłącznie w układzie zbiorowym lub regulaminie wynagradzania, a może zostać skutecznie dokonane w innym akcie prawa pracy jednostronnie (indywidualnie) ustanowionym przez pracodawcę, a dotyczącym wyłącznie kwestii nagrody jubileuszowej - jest to akt prawa pracy skoro reguluje treść stosunku prawnego łączącego pracodawcę z pracownikiem.

Jeżeli organ rentowy dąży do zakwestionowania przedmiotowych wypłat to wprawdzie winien dokonać stosownej analizy poszczególnych stosunków pracy, bo dopiero na tej podstawie można ewentualnie formułować logiczne wnioski dotyczące poszczególnych stosunków prawnych. Odwołująca dodała, iż wypłacane nagrody jubileuszowe zostały przyznane decyzją pracodawcy i są to nagrody jednorazowe w aspekcie poszczególnych pracowników, a jedynie ich wypłata została zaplanowana w ratach.

Nadto w okresie wcześniejszych pięciu lat pracownikom odwołującej nie były przyznawane nagrody jubileuszowe.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 15.01.2014r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku oddalił odwołanie.

Sąd ustalił:

Wskutek przeprowadzonej u odwołującej (...) Sp. z o. o. kontroli organ rentowy stwierdził, iż odwołująca błędnie nie odprowadzała składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników od przychodu nazwanego na listach płac „dodatki typu nagroda jubileuszowa” za okres od lutego 2012r. do listopada 2012r., bo wypłata tych świadczeń nastąpiła bez udokumentowania sytuacji danego pracownika, z pominięciem jakichkolwiek reguł pozwalających na ustalenie komu i kiedy mogą one zostać przyznane, gdy

w regulaminie wynagradzania obowiązującym u odwołującej brak było szczegółowych zapisów odnośnie zasad przyznawania nagród jubileuszowych. Ustalenia kontroli zostały ujęte w protokole kontroli z dnia 28.02.2013r.

Płatnik składek co miesiąc dokonywał wypłat „dodatków typu nagroda jubileuszowa” swoim pracownikom.

Z paragrafu 11 regulaminu wynagradzania obowiązującego w firmie (...)

Sp. z o. o. wynika, że pracownik może otrzymać nagrodę jubileuszową według zasad określonych w zarządzeniu w sprawie nagród jubileuszowych.

Spółka w toku kontroli ZUS, ani w toku procesu nie przedłożyła zarządzenia

w sprawie nagród jubileuszowych, czy innych dokumentów ustalających zasady przyznawania i wypłaty dodatków.

W informacji z dnia 04.10.2013r. odwołująca reprezentowana przez Prezesa Zarządu H. M. wskazała, iż przyznanie pracownikom nagród jubileuszowych

w 2012r. nastąpiło decyzją Zarządu odwołującej. Konkretna wysokość nagrody przysługującej poszczególnym pracownikom została indywidualnie określona przez Zarząd.

Podstawą ustalenia tej konkretnej wysokości był dotychczasowy przebieg zatrudnienia danego pracownika. Nagroda miała być wypłacana w miesięcznych ratach w wysokości ustalonej na bieżąco z uwzględnieniem aktualnych możliwości pracodawcy. Powyższe zasady zostały ustalone bezpośrednio przez Zarząd jak również ustalenie konkretnej wysokości nagrody oraz wysokości poszczególnych ratalnych wypłat było wynikiem indywidualnej decyzji Zarządu odwołującej Spółki. W okresie wcześniejszym odwołująca Spółka nie wypłacała pracownikom nagród jubileuszowych.

Z wypisu Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 27.08.2013r. wynika, iż Zarząd odwołującej jest jednoosobowy - w osobie Prezesa Zarządu H. M..

Łączna kwota „dodatków typu nagroda jubileuszowa”, od których płatnik nie naliczył składek w stosunku do zainteresowanego A. A. za okres od lutego 2012r.

do listopada 2012r. wyniosła 11.470,00 zł i od tej kwoty organ rentowy dokonał przypisu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za ubezpieczonego w zaskarżonej decyzji z dnia 10 czerwca 2013r., tj. w kwotach:

- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych 3.642,99 zł,
- Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego 890,77 zł,
- Fundusz Pracy 281,02 zł,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 11,47 zł.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za niezasadne podnosząc w motywach rozstrzygnięcia, co następuje:

Zgodnie z art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi przychód w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26.07.1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Za przychody ze stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty

za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników nie stanowią natomiast przychody wskazane w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.), jak również wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków z ubezpieczeń społecznych.

Należy zauważyć, iż zwolnienia określone we wskazanym rozporządzeniu stanowią odstępstwo od zasady powszechności oskładkowania przychodów ze stosunku pracy i stąd winny być interpretowane ściśle, a więc bez dokonywania wykładni rozszerzającej.

Przy czym nie jest istotna w tym przypadku nazwa danego składnika wynagrodzenia, lecz faktyczny charakter danej wypłaty.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia, z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wyłączone są przychody uzyskane tytułem nagrody jubileuszowej (gratyfikacji), jeżeli według zasad określających warunki ich przyznawania przysługują pracownikowi nie częściej niż co 5 lat.

Przepis ten statuuje dwa warunki, których łączne spełnienie umożliwia skorzystanie z przewidzianego § 2 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia zwolnienia, a mianowicie: zasady przyznawania nagrody jubileuszowej powinny być uregulowane w zakładowych źródłach pracy (np. w regulaminie wynagradzania), prawo do tej nagrody uregulowane

w wewnętrznych przepisach pracodawcy winno być obwarowane zastrzeżeniem, że przysługuje ona pracownikowi nie częściej niż co 5 lat.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie wskazuje, iż warunki te w przypadku odwołującej, nie zostały spełnione, bo przyznanie przedmiotowych nagród poszczególnym pracownikom odwołującej Spółki, w tym zainteresowanemu w niniejszej sprawie, a także ustalenie ich wysokości nastąpiło indywidualną decyzją Zarządu odwołującej (sporne „dodatki typu nagroda jubileuszowa” były wypłacane zarówno tym pracownikom odwołującej, którzy legitymowali się kilkuletnim jak również kilkumiesięcznym stażem pracy u odwołującej), gdy odwołująca nie przedłożyła żadnych dokumentów, to jest przepisów, uregulowań obowiązujących wewnątrz zakładu, które określałyby w sposób jasny i przejrzysty konkretne zasady przyznawania i wypłaty nagród jubileuszowych, co jest jednym z niezbędnych warunków dla uzyskania zwolnienia przewidzianego w § 2 ust. 1 pkt 1 wzmiankowanego na wstępie rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Słusznie podniósł organ rentowy, iż dokonanie wypłaty bez udokumentowania sytuacji danego pracownika, z pominięciem jakichkolwiek reguł pozwalających na ustalenie komu i kiedy mogą takie nagrody zostać przyznane nie spełnia warunków zwolnienia od składek.

Wyjaśnienie tej sytuacji i wykazanie reguł powinno dotyczyć sytuacji i reguł istniejących na dzień wypłaty spornych świadczeń.

Zauważyć należy, iż dla sprawy istotnym było ustalenie w pierwszej kolejności obowiązujących u pracodawcy, to jest odwołującej, zasad dotyczących przyznawania nagród jubileuszowych.

Zdaniem Sądu w sprawie wyjaśnione zostały wszystkie istotne okoliczności niezbędne dla jej rozstrzygnięcia poprzez wyjaśnienie, iż u odwołującej brak było reguł dotyczących przyznawania, wysokości oraz wypłaty spornych świadczeń.

Sąd Sąd pominął dowód z przesłuchania w charakterze strony zainteresowanego oraz z przesłuchania za stronę odwołującą Prezesa Zarządu H. M.

(w szczególności w sytuacji treści opisanej wcześniej informacji odwołującej z dnia 04.11.2013r., dodatkowo wobec niestawiennictwa Prezesa Zarządu odwołującej, pomimo prawidłowego wezwania w/w do osobistego stawiennictwa na termin rozprawy w dniu 15.01.2014r. celem przesłuchania w charakterze strony/zainteresowanego).

W konsekwencji takiego stanowiska, kierując się cytowanymi na wstępie rozważań uregulowaniami prawnymi, a także art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 ze zm.), art. 29 ust.1 ustawy z dnia 13.07.2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.) Sąd stwierdził, iż przyznane pracownikowi odwołującej (...) Sp. z o. o. (...) - zainteresowanemu w niniejszej sprawie sporne świadczenia tytułem nagród jubileuszowych nie podlegają wyłączeniu z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1 powołanego uprzednio rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r., bo faktycznie nie można ich uznać za nagrody jubileuszowe wobec braku wykazania istniejących uregulowań w tym zakresie.

Apelację od tego wyroku wywiodła spółka (...) zarzucając:

- ***nieważność postępowania wobec bezpodstawnego ograniczenia przez Sąd zakresu przedmiotowego i podmiotowego sprawy;***
- ***sprzeczność sentencji orzeczenia z faktycznym zakresem przedmiotowym i podmiotowym rozpoznania;***
- ***faktyczne nierozpoznanie istoty sprawy;***
- ***niedokonanie ustaleń faktycznych;***
- ***nieuzasadnioną odmowę przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego;***
- ***naruszenie prawa Spółki (...) do obrony poprzez nieuzasadnione rozpoznawanie tej samej sprawy przez liczne składy orzekające co uniemożliwiło odwołującemu się ustalenie pod jaką sygnaturą akt zostało zarejestrowane jego odwołanie i w jakiej sprawie jest rozpoznawane;***
- ***błędny wykładnię przepisu § 2 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. nr 161, poz. 1106).***

Wskazując na przytoczone zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji i przyznanie na rzecz Spółki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Po pierwsze podnieść należy, że nie są zasadne proceduralne zarzuty skarżącej zmierzające do wykazania, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, wbrew obowiązującym przepisom dokonał podziału sprawy, nie dokonał ustaleń faktycznych umożliwiających rozpoznanie odwołania, wadliwie ocenił materiał dowodowy i w efekcie pozbawił skarżącą możliwości obrony swych praw co uzasadnia zarzut nieważności postępowania.

Jak wynika z akt ZUS organ rentowy zaskarżoną decyzją o nr (...) dokonał przypisu składek za ubezpieczonego pracownika skarżącej A. A. (zainteresowanego w niniejszej sprawie).

Okoliczność, że organ rentowy decyzją z dnia 10.06.2013r. o nr początkowym 326 objął także innych pracowników skarżącej i dokonał przypisu składek także za nich, a skarżąca wniosła odwołanie łącznie od decyzji nr (...) (vide odwołanie) nie oznacza, że Sąd I instancji był zobowiązany prowadzić jedno postępowanie dotyczące wszystkich zainteresowanych pracowników.

Nie może być zatem mowy o tym, że Sąd ten, wbrew obowiązującym przepisom, dokonał podziału sprawy.

Zresztą stosownie do art. 218 k.p.c. Sąd może zarządzić oddzielną rozprawę co do pozwu głównego i wzajemnego, jako też co do jednego z kilku roszczeń połączonych w jednym pozwie, bądź to głównym, bądź wzajemnym, albo w stosunku do poszczególnych

współuczestników, co w odniesieniu do postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oznacza, że możliwe jest przeprowadzenie oddzielnej rozprawy co do poszczególnych zainteresowanych.

Nie można zatem zasadnie twierdzić, że tego typu działania Sądu skutkują automatycznie pozbawieniem strony możliwości obrony swoich praw.

Oczywiście niezasadne jest także stanowisko skarżącej, że zaskarżony wyrok i poprzedzające go postępowanie nie dotyczyło „faktycznego przedmiotu rozpoznania tj. odwołania od decyzji określającej przypis składek” i że tym samym nie rozpoznano istoty sprawy.

W rozpatrywanej sprawie w istocie rzeczy spór dotyczył tego, czy od przychodu nazwanego na listach płac „dodatki typu nagroda jubileuszowa” za okres od lutego 2012r. do listopada 2012r. skarżąca miała obowiązek naliczyć i odprowadzić składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jako że pozytywna odpowiedź na to pytanie skutkowałą zasadnością wydanej decyzji, skoro skarżąca od tej części przychodu owych składek nie odprowadziła.

Zadaniem Sądu było zatem ustalenie, czy organ rentowy zasadnie uznał, że przychód określony przez skarżącą jako „dodatki typu nagroda jubileuszowa” nie podlega wyłączeniu z podstawy wymiaru składek na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, i to właśnie uczynił Sąd I instancji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przeprowadzone w tym względzie przez ten Sąd postępowanie dowodowe było wystarczające a poczynione ustalenia faktyczne prawidłowe, wobec czego Sąd Apelacyjny uznał je za własne.

W szczególności skoro skarżąca nie przedłożyła zarządzenia w sprawie nagród jubileuszowych, czy innych dokumentów ustalających zasady przyznawania i wypłaty dodatków, wyjąwszy regulamin wynagradzania pracowników, który nie zawiera

w tym względzie precyzyjnych regulacji, wnioski Sądu I instancji co do charakteru kwestionowanych wypłat wyprowadzone na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego sprowadzające się do stwierdzenia, że u skarżącej brak było reguł dotyczących przyznawania, wysokości oraz wypłaty spornych świadczeń należy uznać za zasadne.

Pozostaje zatem rozważyć, czy zasadnie Sąd I instancji uznał, że przyznane pracownikowi odwołującej (...) Sp. z o. o. (...) (ur. w (...))r.

i pozostającemu w zatrudnieniu od 1996r. z przerwą na służbę wojskową w latach 1997-1999) - zainteresowanemu w niniejszej sprawie, sporne świadczenia tytułem nagrody jubileuszowej nie podlegają wyłączeniu z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Nie ulega wątpliwości, iż stosownie do art. 18 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3 (art. 20 ust. 1 ustawy systemowej).

Zgodnie zaś z art. 81 ust. 1 z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3

i 11 (między innymi pracownicy), stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Art. 104 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowi, że obowiązkowe składki na Fundusz Pracy ustalone są od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy systemowej.

Z kolei art. 29 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy stanowi, że składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników nie stanowią natomiast przychody wskazane w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.), jak również wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków z ubezpieczeń społecznych.

Jak słusznie podniósł Sąd I instancji zwolnienia określone we wskazanym rozporządzeniu stanowią odstępstwo od zasady powszechności oskładkowania przychodów ze stosunku pracy i stąd winny być interpretowane ściśle, a więc bez dokonywania wykładni rozszerzającej. Przy czym nie jest istotna w tym przypadku nazwa danego składnika wynagrodzenia, lecz faktyczny charakter danej wypłaty.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wyłączone są przychody uzyskane tytułem nagrody jubileuszowej (gratyfikacji), jeżeli według zasad określających warunki ich przyznawania przysługują pracownikowi nie częściej niż co 5 lat.

Przepis ten zatem istotnie statuuje dwa warunki, których łączne spełnienie umożliwia dopiero skorzystanie z przewidzianego w § 2 ust. 1 pkt 1 pow. rozporządzenia zwolnienia, a mianowicie ten, że zasady przyznawania nagrody jubileuszowej powinny być uregulowane w zakładowych źródłach pracy (np. w regulaminie wynagradzania), i ten, że prawo do tej nagrody uregulowane w wewnętrznych przepisach pracodawcy winno być obwarowane zastrzeżeniem, że przysługuje ona pracownikowi nie częściej niż co 5 lat.

Skarżąca w odwołaniu twierdziła, że ustanowienie nagrody jubileuszowej nie musi następować wyłącznie w układzie zbiorowym lub regulaminie wynagradzania a może zostać skutecznie dokonane w innym akcie prawa pracy również jednostronnie (indywidualnie) ustanowionym przez pracodawcę, a dotyczącym wyłącznie kwestii nagrody jubileuszowej, gdyż jest to akt prawa pracy, skoro reguluje treść stosunku prawnego łączącego pracodawcę z pracownikiem, z czego wyprowadzała wniosek, że skoro wypłacane zainteresowanemu pracownikowi tytułem nagrody jubileuszowej kwoty zostały przyznane decyzją pracodawcy i była to nagroda jednorazowa, a jedynie jej wypłata została zaplanowana w ratach, oraz w okresie wcześniejszych pięciu lat pracownikom skarżącej nie były przyznawane nagrody jubileuszowe to wymagane przez § 2 pow. rozporządzenia warunki wyłączenia z podstawy wymiaru składek zostały spełnione.

Z tym stanowiskiem skarżącej nie sposób się zgodzić.

Nagroda czy gratyfikacja jubileuszowa jest świadczeniem przyznawanym pracownikowi w związku z upływem określonego czasu pozostawania w zatrudnieniu, czyli uzyskaniem określonego stażu pracy. Nie jest to świadczenie powszechne zatem w odniesieniu do większości pracodawców jej wprowadzenie jest dobrowolne. Nagroda stanowi jednak element systemu wynagradzania pracowników i dlatego zasady jej przyznawania nie mogą być dowolne i nie uwzględniać standardów prawa pracy.

Jak wyjaśnił SN w wyroku z dnia 14.01.2011r. sygn. akt II PK 150/10 strony układu zbiorowego mają całkowitą swobodę w odniesieniu do decyzji, czy wprowadzić do niego postanowienia przyznające prawo do nagrody jubileuszowej (art. 240 § 1 k.p.), natomiast w razie podjęcia decyzji o przyznaniu prawa do tych nagród, swoboda stron doznaje ograniczenia wynikającego z wymogu zgodności układu zbiorowego z przepisami prawa pracy, w tym również z zakazem naruszania zasady równego traktowania w zatrudnieniu (art. 9 § 2 i 4 k.p.).

Przyjęcie zatem, że ustanowienie prawa do nagrody jubileuszowej dla danego pracownika może nastąpić ad hoc i bez uprzedniego ustalenia zasad obowiązujących ogół zatrudnionych u danego pracodawcy skutkowałoby akceptacją dla wyłączenia możliwości jakiegokolwiek kontroli prawidłowości przyznania lub nieprzyznania tego rodzaju świadczeń, tak przez pracowników jak i przez organ rentowy, co wyklucza zasadność takiego stanowiska.

Skoro skarżąca spółka nie wykazała, że ustaliła wymagane przez powołany przepis reguły dotyczące przyznawania, wysokości oraz wypłaty spornych świadczeń to zasadnie organ rentowy zakwestionował wyłączenie tych świadczeń z podstawy oskładkowania.

Odnosząc się natomiast do zawartych w motywach środka odwoławczego zarzutów skarżącej, że Sąd I instancji nie odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia do wysokości dokonanego przypisu składek podnieść należy, że skarżący wnosząc odwołanie co prawda zakwestionował decyzję o przypisie składek ale podniósł jedynie zarzuty

co do zasadności oskładkowania „dodatku typu nagroda jubileuszowa” nie wskazując na ewentualne błędy rachunkowe, zaś w toku całego postępowania nie przedstawił alternatywnego wyliczenia. W tej sytuacji Sąd I instancji nie popełnił błędu opierając się na wyliczeniach zawartych w protokole kontroli.

Nie można również uznać za błąd Sądu I instancji okoliczności, że nie dopuścił dowodu z opinii biegłego. Wszakże jak wynika z treści odwołania skarżąca wnioskuje o zlecenie biegłemu w istocie rzeczy ustalenia na jakich zasadach odbywały się u niej wypłaty spornych świadczeń i jaka była częstotliwość wypłat a nie sprawdzenia prawidłowości wyliczeń, jak twierdzi się w uzasadnieniu apelacji. Poza tym powołanie biegłego dla sprawdzenia prawidłowości wyliczenia byłoby zasadne tylko w sytuacji wskazania alternatywnego wyliczenia i wskazania błędów organu rentowego.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

Sąd Apelacyjny umorzył także na podstawie art. 355 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. postępowanie w zakresie zażaleń skarżącej na postanowienia Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 7.05.2014r. w przedmiocie odmowy sporządzenia uzasadnienia postanowienia o zwolnieniu od opłaty sądowej od apelacji oraz na postanowienie z dnia 29.05.2014r. w przedmiocie wymiaru opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 7.05.2014r. albowiem wobec uchylenia zarządzenia w przedmiocie ustalenia opłaty od zażalenia i zwolnienia skarżącej spółki od kosztów w całości postanowieniami z dnia 12.06.2014r. orzekanie w tym przedmiocie stało się zbędne.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSO del. A. Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP